

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/958/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714206381
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714206381.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu UK K., spol. s r.o., so sídlom E. XXX/XX, J. zastúpeného JUDr. F. L., advokátkou so sídlom L. XX, G., proti žalovanému O. G., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXXX/XXX, K. G., zastúpenému JUDr. Y. G., advokátom so sídlom O. XXX/X-X, K. G., o zaplatenie 4814,57 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 23. júna 2015 č. k. 10C/197/2014- 85 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vo veci samej p o t v r d z u j e .

N a r i a d' u j e opravu rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania na súde prvej inštancie.

Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 23. júna 2015 č. k. 10C/197/2014- 85 súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia 4814,57 eur spolu s príslušenstvom ku dňu 27.9.2013 vo výške 366,30 eur a s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4814,57 eur od 28.9.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania, zamietol. O náhrade trov konania rozhodol nasledovne: „Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozhodnutia, právnemu zástupcovi odporcu, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že danej veci žalobca odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú žalovaný uzatvoril so N. N., ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Túto pohľadávku voči žalovanému mal získať žalobca od spoločnosti O. P., na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. X/XXXX zo dňa 8.9.2014 a táto spoločnosť pohľadávku voči žalovanému odvodzuje od Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 27.9.2013 uzavretej so N. N. ako postupcom.

3. V danom prípade sa N. N., ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení určitých podmienok. Jedná sa o prípad prelomenia bankového tajomstva, ktoré je klientovi banky garantované § 91 spomínaného zákona č. 483/2001 Z. z.,. V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky je, aby bol klient s plnením tejto pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť, a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto „postúpenie“

je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

4. V danom prípade žalobca tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia (v zmysle § 92 ods. 8 cit. zákona o bankách), čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade len samotné oznámenie o postúpení pohľadávky, resp. zmluva o postúpení pohľadávky na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nestačí.

5. Vzhľadom na to, že žalobca (aj napriek výzve zo strany súdu) nepreukázal, že pohľadávku banky bolo možné postúpiť na spoločnosť O., a následne na žalobcu, súd je toho názoru, že Zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE treba považovať v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za neplatný právny úkon, nakoľko tento právny úkon je v rozpore so zákonom.

6. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku N., voči žalovanému, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, súd žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zo strany žalobcu na podanie tohto návrhu.

7. Nakoľko žalobca aj napriek výzve zo strany súdu uplatnený nárok nešpecifikoval, súd aj v tomto videl dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa vtedy účinného § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu prináleží náhrada trov konania v plnom rozsahu. Tieto trovy konania sú vo výške 860,93 eur a predstavujú trovy právneho zastúpenia za nasledovné úkony právnej služby, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalovaného do 3 dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 149 ods. 1 a § 160 ods. 1 O.s.p..

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Navrhuje, aby Krajský súd v Trenčíne rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 23.06.2015 č. k. 10C/197/2014-85 zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť mu sumu 4.814,57 eur spolu s úrokom z omeškania a úrokom vo výške 5 % ročne a trovy konania alebo aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že súdu zaslal výpisy z účtu žalovaného generované priamo zo systému pôvodného veriteľa - banky, ktoré mu banka poskytla priamo pre účely súdneho konania, z dôvodu preukázania uplatňovanej pohľadávky. Domnieva sa, že neschopnosť správne čítať výpisy z účtu, aj keď ku nim vysvetlenie súdu poskytol, nie je dôvodom na to, aby súd resp. žalovaný nepovažoval tieto prehľady pohybov na účte za originálne výpisy z účtu. Tento dôkaz bez pochybností preukazuje výšku pohľadávky voči žalovanému. Tvrdenie súdu, že uplatnený nárok nešpecifikoval, sa nezakladá na pravdivých skutočnostiach a súd si dôkazy a podania ním zaslané prispôbil svojej potrebe a potrebe žalovaného. Súď ďalej v odôvodnení uvádza, že žalobca nepreukázal platnosť postúpenia pohľadávky. Súdu sme, však zaslali podklady ku tomu, že oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanému oznámené ako zo strany Banky, pri prvom postúpení, tak ja zo strany právneho predchodcu žalobcu pri druhom postúpení. Banka v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE uvádza, že odporca bol ku dňu postúpenia pohľadávok v omeškani 1 275 dní. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 119/2003, máme za to, že postúpenie prebehlo v medziach zákona a žalobca bol aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu. Uviedol, že súd ďalej rozhodol o trovách konania a vyčíslil ich v texte rozhodnutia. Právny zástupca žalovaného si vyčíslil trovy konania vo výške 860,93 eur, čo považuje za neúmerné, nakoľko dňa 09.01.2015 si uplatňuje právny úkon za prevzatie a prípravu zastúpenia a hneď následne dňa 18.06.2015 porada s klientom, čo považuje za nepreukázané..

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril. Uviedol, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky dôkazy vykonané v konaní správne. Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno relevantne preukázať vznik a existenciu svojej pohľadávky a teda opodstatnenosť svojho nároku. Tvrdí, že v tomto prípade žalobca neuniesol dôkazné bremeno, preto je jeho nárok nepreukázaný a podaný návrh opodstatnený. Súď prvej inštancie aj správne vyhodnotil aktívnu legitímáciu žalobcu a tiež neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Je nesporné, že pohľadávka bola pôvodne pohľadávkou banky a teda sa na jej postúpenie vzťahujú aj špeciálne predpisy, a to najmä zákon o bankách, ktorý predpisuje v prípade postúpenia pohľadávky prísnejšie kritéria. Podľa jeho názoru, po správnosti malo byť konanie zastavené pre nedostatok aktívnej legitímácie. Z uvedeného je teda nesporné, že žalobca nebol

aktívne legitimovaný na podanie žaloby, a teda nie je oprávnený ani na podanie odvolania. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napádané rozhodnutie zrušil podľa § 221 a podľa ods. 2 konanie zastavil a zaviazal žalobcu k náhrade trov právneho zastúpenia vo výške 1.291,39 eur.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

12. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok.

13. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

14. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

15. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

16. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

17. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

18. Písomná výzva banky klientovi- dlžníkovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č 483/2001 Z. z.. Písomné oznámenie postupcu Slovenskej sporiteľne, a.s. žalovanému o postúpení pohľadávky nie je výzvou (pred postúpením), ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

19. K poukazu žalobcu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01 publikovaného pod č. 119/2003, odvolací súd uvádza, že súdna prax sa medzičasom odklonila od uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 49/2008 zo dňa 14.5.2008 ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.1.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo, a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, a nemožno vyvodiť ani to, že dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky len vtedy, ak by postupca postúpenie pohľadávky dlžníkovi neoznámil, ale postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal; na takéto rozlišovanie v postavení dlžníka nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

K správnosti týchto záverov obsiahnutých v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.1.2009 sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 3.7.2012.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávky na právneho predchodcu žalobcu (DPS financial consulting, s.r.o.) zo dňa 27.09.2013 je neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 27.09.2013 a tým i zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 08.09.2014 (v súlade so zásadou nemo plus iuris) neprešla.

21. Je potom bez významu skúmať dôvodnosť odvolacej námietky žalobcu, či si riadne splnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadom uplatňovanej výšky a základu pohľadávky.

22. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné považovať za opodstatnené, a preto je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Súd prvej inštancie správne žalobu z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie na strane žalobcu zamietol. Uvedený nedostatok nie je dôvodom pre zastavenie konania, ako sa mylne domnieva žalovaný (nejde o nedostatok procesnej podmienky, ale o „nedostatok“ vyplývajúci z hmotného práva).

23. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

25. O odvolaní žalobcu do výroku o trovách konania na súde prvej inštancie nemohol odvolací súd rozhodnúť z nasledovných dôvodov:

V spise sa nachádza prvopis písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie s výrokom o náhrade trov konania v znení, ako bol vyhlásený na pojednávaní: „Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozhodnutia, právneho zástupcovi odporcu, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia“ V písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku vo výroku nie je uvedené vyčíslenie priznaného nároku na náhradu trov konania, hoci v odôvodnení výroku súd prvej inštancie opisoval, ako vykonal vyčíslenie a uviedol aj výšku náhrady. V spise sa nachádza aj koncept písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku s iným znením (vyčísleným) výroku o trovách konania. Z odvolania žalobcu však možno dovodiť, že doručované písomné vyhotovenie rozsudku neobsahovalo vo výroku vyčíslenie výšky trov konania na náhradu.

Z okolností je zrejmé, že ide o zrejmu nesprávnosť, chybu v písaní podľa § 224 C.s.p, ktorá sa odstraňuje vydaním opravného uznesenia. Odvolací súd preto za použitia čl.4 ods. 2 C.s.p. v záujme spravodlivého usporiadania procesných vzťahov nariadil súdu prvej inštancie opravu napadnutého výroku o trovách konania v uvedenom zmysle, ako za predchádzajúcej právnej úpravy výslovne upravoval § 222 ods. 3 O.s.p..

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods. a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

27. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).